

TÜ arstiteaduskonna dekaani aruanne arstiteaduskonna nõukogule 2014/2015. õppeaasta kohta 11. juunil 2015

Joel Starkopf – TÜ arstiteaduskonna dekaan

Joel Starkopf

Möödunud õppeaastal jätkus ülikoolis varem alustatud töö seoses struktuuri ümberkorraldamisega. Laiema ülevaate ülikooli tööst, välis- ning sisekeskkonna muutustest möödunud aastal saab ülikooli 2014. aasta tegevusaruandest (1). Ülikooli eneseanalüüsi raport (2) 2015. aasta institutsionaalse akrediteerimise tarvis sisaldab samuti mitmeid huvitavaid fakte ja võrdlusi ülikooli sees ning ka laiemalt kogu Eesti kõrgharidusmaastikul.

ÜLIÕPILASED JA ÕPPETÖÖ

Medicina-valdkonna üliõpilased moodustavad 13% ülikooli üliõpilastest.

Kui ülikoolis tervikuna vähenes bakalaureuse- ja magistriõppe vastuvõtt 13,3% võrra, siis arstiteaduskonnas vastuvõtuarv suurenes. 2014/2015. õppeaastal võeti eesti-keelses arstiõppes varasema 144 asemel vastu 160 tudengit, s.o ühe rühma võrra rohkem.

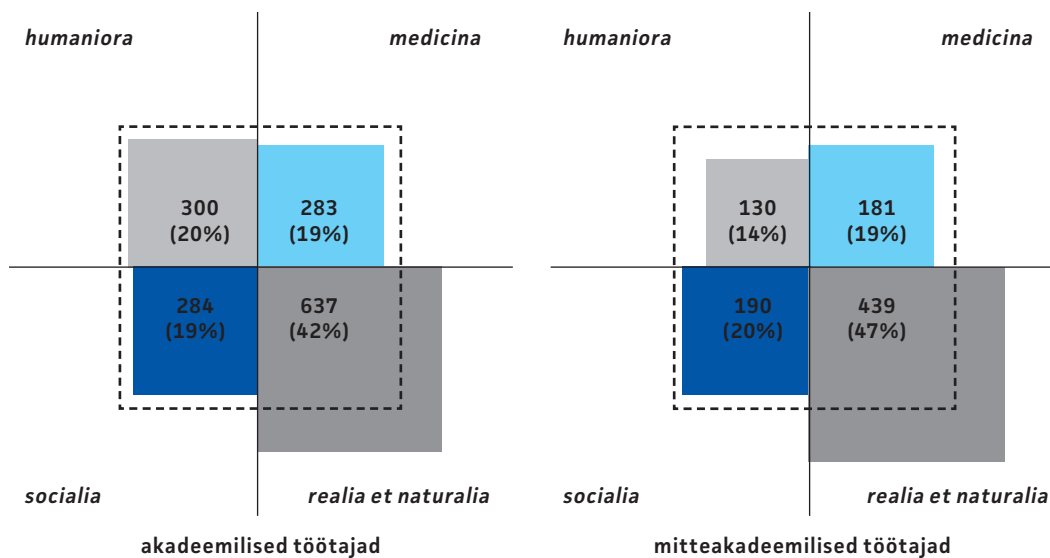
Möödunud õppeaastal tegutses jätkuvalt aktiivselt arstiõppe programminõukogu, kelle töö tulemusena ootab meid uuel õppeaastal esimene 6. kursuse praktika-aasta. Suurt vaeva on nähtud praktika sisulise korralduse ja õppe parandamiseks. Jääme huviga ootama, kuidas see kõik tegelikkuses õnnestub.

Üliõpilaste üldine rahulolu õppetöoga oli õppeinfosüsteemi küsitluse põhjal hea, viiepallisüsteemis 4,14 punkti arstiteaduskonnas võrreldes 4,06 punktiga kogu ülikoolis. Tartu Ülikooli aasta õppejõuks *Medicina*-valdkonnas tunnustati külalisprof Peep Talving, parimate programmijuhtidena tunnustati dots Tõnis Karkit ja dots Aavo Langi.

2015. aasta kevadel läbisid arstiteaduskonna integreeritud õppekavad meditsiini õppekavagrupi kvaliteedihindamise Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuuri (EKKA) poolt. Hinnang oli otsekoheselt

Socialia (6551)			Humaniora (2899)	Realia et naturella (3095)	
Sotsiaal- ja haridus-teaduskond (2675)	Õigusteaduskond (1421)		Filosoofia-teaduskond (2041)	Loodus- ja tehnoloogia-teaduskond (1974)	Mate- maatika- infor- maatika- teaduskond (1121)
	Majandus-teaduskond (963)	Pärnu kolledž (732)			
	Narva kolledž (666)	Euroopa kolledž	Viljandi kultuuri-akadeemia (703)	Medicina (1925)	
		Usuteaduskond (155)	Arstiteaduskond (1525)	Keha- kultuuri- teadus- kond (400)	

Joonis 1. Tartu Ülikooli üliõpilaste arv ülikooli nelja valdkonna ning struktuuriüksuste kaupa 2014. aastal (ristkülikud joonisel on omavahel proportsioonis, kogu joonis = 100%) (3).

Joonis 2. Tartu Ülikooli akadeemiliste ja mitteakadeemiliste töötajate arv ja jaotus ülikooli nelja valdkonna lõikes 2014. aastal.

kriitiline. Eneseanalüüsis ja EKKA lõpphinangus kajastatud probleemidele – praktika vähesus, kliinilise õppe vähene intensiivsus ja patsiendiga suhtlemise õpetamine – otsitakse käimasolevas õppekavareformis juba lahendust. Proviisorioõppe programminõukogu (programmijuht dots Ain Raal) asus 2015. aasta alguses aktiivselt tegutsema suuremate muutuste sisseviimiseks proviisorite õppekavas. 2015. aasta juunis koguneb ingliskeelse arstiõppe programminõukogu (programmijuht dots Oivi Uibo), et üle vaadata ingliskeelse õppe ees seisvad olulisemad probleemid. Käivitunud on teadusõppe sisseviimine põhiõppe üliõpilastele, selle tööloõigu koordinaatoriks on määratud prof Vallo Volke.

TEADUSTÖÖ

Teadustöö maht oli sarnane eelmise aastaga ning see on ka eeldatav, vaadates teadustulude dünaamikat (vt allpool). Kaitsti 16 doktoritööd, avaldati üle 240 teadusartikli eelretsenseeritavates ajakirjades. Töös on 110 eraldi finantseeritud teadusprojekti, sh 16 institutsionaalset uurimistoetust (IUT) (2015. aastal lisandus 5 IUTd) ja 2 sihtfinantseeritavat teemat, 22 Eesti Teadusfondi (ETF) granti ja 12 personaalset uurimistoetust (2015. aastal lisandus 3) ning 1 teadustaristu toetus. Teadustulud moodustasid 33,95% teaduskonna kogutuludest (vrd 2013. a 38,2%). Teadustulude vähenemine toimus ennekõike tõukefondide raha alalaekumisest.

Riigi teaduspreemia arstiteaduste alal anti sel õppeaastal prof Vallo Tillmannile uurimustsükli „Diabeedi teket ja arengut mõjutavad tegurid“ eest.

TÖÖTAJAD

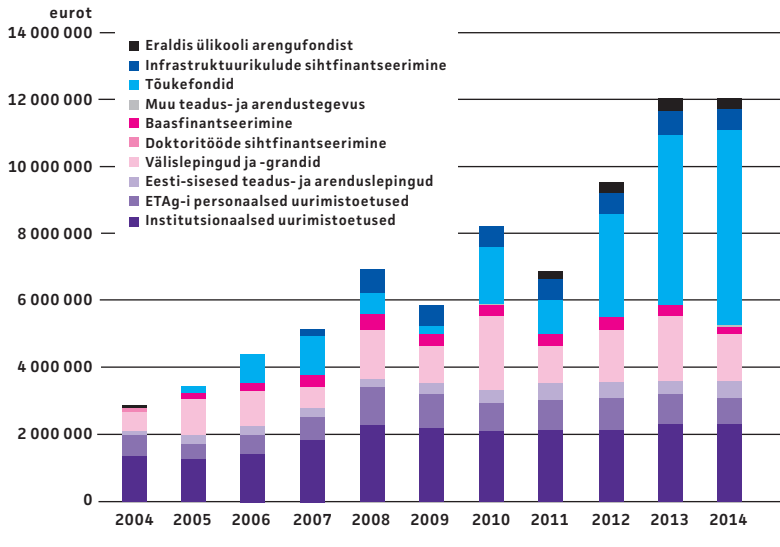
Medicina-valdkonna töötajad moodustavad umbes viiendiku Tartu Ülikooli töötajatest.

Arstiteaduskonnas töötas 31.12.2014. aasta seisuga 578 inimest 418,44 ametikohal, mis on 16 ametikoha võrra rohkem kui aasta varem (31.12.2013 oli 542 töötajat 402,69 ametikohal). Õppejõudude ametikohti oli 152 (2013. aastal 156) ja teadustöötajate ametikohti 94 (2013. aastal 93), seega on ametikohtade arv suurenenud peamiselt mitteakadeemilise personali arvelt.

2014/2015. õppeaastal lisandusid arstiteaduskonna uute professoritena kliinilise farmakoloogia prof Anti Kalda ja meditsiinilise mikroobiökoloogia prof Reet Mändar.

EELARVE JA HALDUSKULUD

TÜ arstiteaduskonna tulud jäid eelmisele aastale pisut alla, seda eelkõige tõukefondide rahastuse alalaekumise tõttu, mille põhjuseks oli pikalt kestnud vaidlus kemikaalide ja tarvikute soetamise üle ilma riigihanketa. 2014. aastal tulud olid 30,64 miljonit ja kulud 30,83 miljonit eurot (vrd 2013. aastal vastavalt 31,45 ja 31,06 miljonit). Haridustulud olid 19,15 miljonit (2012. aastal 17,6 miljonit) ja teadustulud 10,4 miljonit (2012. aastal 12,0 miljonit) eurot.

Joonis 3. TÜ arstiteaduskonna teadustulude struktuur aastate jooksul.

Teadustulud on aastate jooksul küll suurenenud, kuid seda eelkõige tõukefondidest saadud eraldiste suurenemise tõttu. Kui vaadelda sisemaist panustamist teadustegevusse (Eesti Teadusagentuuri institutsionaalsed või personaalsed uurimistoetused, Eesti-sisesed teadus- ja arenduslepingud), siis see püsib sisuliselt 2008. aasta tasemel (vt joonis 3). Arvestades inflatsiooni ja ostujõudu, on tegu pigem kodumaise teadusrahastamise taandarenguga. Seetõttu on teaduse areng suures sõltuvuses tõukefondide rahastamisest ning edust välisgrantide taotlemisel.

Teaduskonna edukaimad granditaotlejad 2014. aastal olid bio- ja siirdemeditsiini instituudi teadlased prof Eero Vasar, prof Mihkel Zilmer, prof Raivo Uibo, prof Sulev Kõks jt.

Laekumine arstiteaduskonna arengufondi oli 225 078 eurot (2013. aastal 212 813 eurot). Arengufondist rahastati eelkõige siirdemeditsiinikeskuse (SIME) hoone ehitust ja sisustust, aga toetati ka biomeedikumi õppetehnika hooldust, mikroskoopide soetust, raamatu „Professor Karl Kull“ kirjastamist jms.

Siirdemeditsiini keskuse ehitus jõudis lõpule, maja on arstiteaduskonna bilansis 2014. aasta märtsist. Arstiteaduskond on SIME hoonesse investeerimiseks kogunud 1,7 miljonit eurot.

ÜLIKOOLILT ÜHISKONNALE

Teaduskonna liikmed on aktiivselt osalenud mitmetes Eesti tervishoiule olulistes tegevustes. Teaduste Akadeemia arstiteaduse ja tervishoiu strateegia alaline komisjon (ATSAK) prof Eero Vasara juhtimisel tegi suure töö Eesti tervisesüsteemi teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2015–2020 „Teadus ja innovatsioon tervise teenistusse” koostamisel (4). See dokument koondab ühist arusaama sellest, kuidas saavad teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon senisest tõhusamalt toetada Eesti tervisesüsteemi eesmärke. Kuivõrd strateegia valmis Sotsiaalministeeriumi eestvõttel, tahaks loota, et see saab ministeeriumile oluliseks suunanäitajaks edasiste tegevuste planeerimisel.

TÜ ja haigekassa koostöölepe alusel moodustatud ravikvaliteedi indikaatorite nõukoda jätkas edasist tegevust. Meie töötajate osalus on suur nii ravijuhendite koostamisel kui ka kliiniliste auditite läbi viimisel.

KOKKUVÕTE

2014/2015. õppeaastasse jäi mitmeid negatiivse alatooniga sündmusi. Tartu Ülikooli senat ei aktsepteerinud meie soovi nimetada meditsiiniteaduste valdkond arstiteaduskonnaks, meditsiini õppekavagrupi kvaliteedihindamisel saime kriitilise hinnangu osaliseks, mitu aastat kestnud debatt residentuuri lisa-aastast ja programmide pikendamise lõppes sotsiaalministri negatiivse vastusega.

Usun siiski, et hoolimata neist tagasilöökidest olid teaduskonna töötulemused rahuldavad ning 2015/2016. õppeaasta alguseks on meil hea platvorm edasiseks arenguks. Kui suudame olemasolevad eeldused parimal viisil rakendada, on arstiteaduskonna kestlikkus ja suutlikkus jätkuvalt kindel.

ALLIKAD

1. http://www.ut.ee/sites/default/files/www_ut/ulikoolist/tegevusaruanne_2014.pdf
2. http://www.ut.ee/sites/default/files/www_ut/ulikoolist/ia_enseanaluusi_aruanne.pdf
3. <https://www.is.ut.ee/pls/ois/>
4. <http://tervishoiuak.edicy.co/files/Teadus%20ja%20innovatsioon%20tervise%20teenistusse.pdf>